

TVORBA V SADOVNÍCKOM KVETINÁRSTVE

Dagmar HILLOVÁ

Abstrakt

Elektronický vzdelávací kurz 'Tvorba v sadovníckom kvetinárstve' bol pilotne zavedený v akademickom roku 2006/07, a opätovne vytvorený na novom univerzitnom portáli v akademickom roku 2014/2015. Elektronický kurz Tvorba v sadovníckom kvetinárstve je overeným nástrojom na podporu aktívneho samovzdelávania a organizácie kontaktnej výučby predmetu Tvorba v sadovníckom kvetinárstve.

Kľúčové slová: LMS MOODLE. Kurz Tvorba v sadovníckom kvetinárstve.

1. Základné informácie o kurze

Elektronický vzdelávací kurz 'Tvorba v sadovníckom kvetinárstve' je prvotne koncipovaný ako elektronická podpora pre štúdium predmetu Tvorba v sadovníckom kvetinárstve. Predmet je súčasťou študijného plánu na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva pre bakalársky študijný program Záhradná a krajinná architektúra, je povinným predmetom v 6. semestri v rozsahu 52 h prezenčnej formy štúdia. Z dlhodobého hľadiska je to jeden z nosných predmetov študijného programu Záhradná a krajinná architektúra.

Kurz je realizovaný ako blended learning produkt – doplnok kontaktnej výučby prednášok a cvičení, s možnosťou využitia v dištančnom vzdelávaní. Elektronický kurz je prístupný pre študentov po prihlásení sa cez prístupové údaje, ktoré sú identické s prístupovými údajmi do univerzitného informačného systému. Prístup ku kurzu študentom expiruje po absolvovaní predmetu.

1.1 Tematické zameranie kurzu

Tematicky je elektronický kurz zameraný na osvojenie súčasných trendov využitia bylín v záhradno-architektonickej tvorbe a získanie praktických skúseností a zručností pri plánovaní, návrhu, zakladaní a údržbe bylinných úprav. Kurz je rozdelený do 8 tematických blokov – zodpovedajúcich predpísaným sylabom predmetu Tvorba v sadovníckom kvetinárstve – teoretickej náplni predmetu. Každý tematický blok je nositeľom konkrétneho výučbového cieľa – zameraného postupne na predstavenie konkrétneho typu bylinného spoločenstva, krokov pri jeho navrhovaní a nadobudnutie zručnosti pri spracovaní projektovej dokumentácie k jednotlivým typom bylinných spoločenstiev.

1.2 Cieľová skupina

Elektronický vzdelávací kurz je určený pre poslucháčov študijného programu Záhradná a krajinná architektúra, riadne zapísaných na predmet Tvorba v sadovníckom kvetinárstve v dennej aj externej forme štúdia (od akademického roku 2016/17 FZKI program Záhradná a krajinná architektúra neponúka externú formu štúdia). Po požiadaní gestora predmetu, právo využívať kurz zostáva študentom počas celého univerzitného štúdia. Elektronický kurz môžu využívať aj poslucháči Univerzity tretieho veku vo vzdelávacom programe Záhradná a krajinná architektúra, po požiadaní o sprístupnenie kurzu.

1.3 Spôsob začlenenia kurzu do vzdelávacieho procesu

Výučba predmetu Tvorba v sadovníckom kvetinárstve je realizovaná vo forme tradičnej prednášky s rozsahom 2h každý druhý týždeň a na ňu nadväzujúcich 3h praktických

(ateliérových) cvičení týždenne. Cieľom prednášok je objasniť problematiku diferencovaných prístupov v návrhu, projektovaní, zakladaní a údržbe jednotlivých typov bylinných spoločenstiev. Náplň prednášok je spracovaná v skriptách, a zároveň v elektronických učebniciach doplnených bohatou obrazovou prílohou, ktoré sú súčasťou elektronického kurzu. Obsah elektronických učebných materiálov študenti využívajú priebežne formou samoštúdia mimo školy. Na každý tematický blok nadväzuje 1-3 zadania, ktoré študenti v 3 členných skupinách vypracovávajú mimo školy, a na praktických cvičeniach / workshopoch prezentujú a diskutujú so spolužiakmi a učiteľom. Až platforma workshopu / oponentúry (po zapracovaní pripomienok) vytvára priestor na elektronické odovzdanie zadaní.

1.4 Rozsah spracovávaného učiva

Elektronický kurz vytvoril ľahko aktualizovateľný priestor na prezentáciu 12 typov bylinných spoločenstiev a 6 krokov pri ich projektovaní, usporiadaných v 18 elektronických učebniciach. Všetok fotodokumentačný materiál uverejnený v elektronických učebniciach je v plnom autorstve autora kurzu. Fotodokumentácia je zameraná na prezentáciu diferencovaných typov bylinných spoločenstiev, technických opatrení pri ich zakladaní a údržbe, rastových a vzhľadových vlastností vybraných rastlín, demonštrujúcich zásady pri koncipovaní bylinného spoločenstva. K jednotlivým témam sú okrem elektronických kníh do kurzu zapracované aj prepojenia na metodické príručky profesijných združení a spoločností.

1.5 Výučbové ciele

Hlavným výučbovým cieľom kurzu je identifikovať súčasné trendy využitia bylín v záhradno-architektonickej tvorbe. Účastníci kurzu by mali získať a osvojiť si skúsenosti a zručnosti pri plánovaní, návrhu, zakladaní a údržbe diferencovaných typov bylinných spoločenstiev. Zavedenie elektronického kurzu umožňuje účastníkom kurzu získať zručnosti a skúsenosti hlavne vďaka multimediálnemu spracovaniu.

2. Spôsob spracovania kurzu

Elektronický kurz je spracovaný ako súčasť elektronického vzdelávania na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, v rámci univerzitného prostredia LMS-Moodle, zaradený do kategórie kurzov na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva, v podkategórií Katedry biotechniky zelene.

2.1 Základná štruktúra kurzu

Elektronický kurz je rozdelený do 8 tematických celkov. V úvode kurzu účastník získava základné informácie: cieľ a obsah kurzu, podmienky využívania elektronického kurzu, podmienky absolvovania zápočtu a skúšky, a informáciu o základnej študijnej literatúre. Okrem všeobecných informácií ku kurzu sú v úvode umiestnené stránky s hypertextovým prepojením na spracovanie seminárnych prác študentov z predchádzajúcich ročníkov, ako aj metodické usmernenia k spracovaniu semestrálnych prác a jedno elektronické zadania, ktoré študenti spracovávajú ako 2-semestrálnu prácu za dva nadväzujúce predmety: Sadovnícke kvetinarstvo a Tvorba v sadovníckom kvetinarstve. Jednotlivé tematické celky majú jednotnú štruktúru, t.j. definovaný cieľ kapitoly / tematického bloku, monotematicky zamerané elektronické učebnice, autotesty, elektronické zadania k téme a možnosť diskusie vo forme elektronického fóra.

3. Multimediálne spracovanie

Zo širokej možnosti multimediálnych prostriedkov elektronický vzdelávací kurz využíva kombináciu textu s obrazovými dokumentmi a hypertextovými prepojeniami v elektronických zdrojoch 'Kniha' (5. téma: Sprievodca riešením on-line zadaním) a množstvo hypertextových

odkazov v elektronických zdrojoch 'Stránka'. Kombinácia všetkých uvedených prostriedkov (text, obraz, hypertext, video: 4. téma Klasické skupinové záhony trvaliek; 3. téma: paletové záhony) vytvárajú priestor na prepojenie aktívnej činnosti, zmyslového vnímania a abstraktného myslenia študentov (Medveďová, 2012).

4. Aktivizácia študentov

Na aktivizáciu práce študentov tútor elektronického kurzu využíva diferencovane zamerané zadania, t.j. kreatívnej práci na vlastnom projektovom zadaní predchádza elektronické zadanie typu analýzy profesijne autorizovaného objektu – všeobecne známeho diela, zamerané na rozvoj komunikačných zručností (analýza ideového zámeru konkrétneho diela zlepši schopnosť odkomunikovať a kreatívne spracovať vlastné projekčné zadanie; fenologické zhodnotenie premenlivosti kvitnutia zrealizovaného záhonu, zlepši zručnosť pri spracovaní premenlivosti kvitnutia vo vlastnom projekčnom zadaní). Opublikovanie skúsenosti so spracovaním elektronických zadaní (on-line kniha: Sprievodca riešením on-line zadaní) a vyselektované kvalitné výstupy aktivizujú študenta k intenzívnejšej práci – vystavenej počas obhajob konfrontácii zo strany učiteľa a spolužiakov.

5. Spätná väzba

Na autoevaluáciu nadobudnutých teoretických skúseností s plánovaním, návrhom, zakladaním a údržbou diferencovaných typov bylinných spoločenstiev slúžia autotesty, ktoré sú súčasťou každého tematického celku a nie sú súčasťou evaluácie predmetu.

6. Plánovanie a organizácia študijných aktivít

Jednotlivé aktivity sú plánované v prostredí LMS Moodle (termíny na odovzdanie elektronických zadaní, ktoré sú zverejnené na začiatku semestra) a mimo prostredia LMS Moodle (termín a rozsah prezentácií v rámci kontaktnej výučby – ovplyvnený harmonogramom výučby na FZKI SPU v Nitre).

7. Skúsenosti s nasadením kurzu do výuky

Elektronický vzdelávací kurz 'Tvorba v sadovníckom kvetinárstve' je intenzívne využívaným elektronickým kurzom v rámci FZKI SPU v Nitre. Kurz bol pilotne zavedený v akademickom roku 2006/07, a opätovne vytvorený na novom univerzitnom portáli v akademickom roku 2014/2015. Počas svojej 10 ročnej existencie bol ku každému akademickému roku aktualizovaný (modifikácia zadaní, elektronických kníh a hypertextových odkazov). Elektronický kurz Tvorba v sadovníckom kvetinárstve je overeným nástrojom na podporu aktívneho samovzdelávania a organizácie kontaktnej výučby predmetu Tvorba v sadovníckom kvetinárstve.

8. Ďalšie informácie o kurze

Kurz je realizovaný prevažne ako blended learning produkt – doplnok kontaktnej výučby prednášok a cvičení, s možnosťou využitia v dištančnom vzdelávaní. V dištančnej forme vzdelávania bol využitý jediným študentom so zdravotným obmedzením, ktorý z dôvodu dlhodobej rekonvalescencie nemohol absolvovať predmet formou kontaktnej výučby.

Elektronický kurz Tvorba v sadovníckom kvetinárstve obsahovo nadväzuje na elektronický kurz Sadovnícke kvetinárstvo, a obidva kurzy spolu sú komplexnou platformou pre samovzdelávanie sa v oblasti projekcie bylinných výsadiieb. Kurzy by mohli byť reprezentatívnym základom pre možné spracovanie MOOC (Massive Open Online Course) kurzu, reprezentujúci Fakultu záhradníctva a krajinného inžinierstva v oblasti dištančného neformálneho vzdelávania.

9. Záver

Elektronický kurz Tvorba v sadovníckom kvetinárstve je overeným nástrojom na podporu aktívneho samovzdelávania a organizácie kontaktnej výučby predmetu Tvorba v sadovníckom kvetinárstve. Spracovanie databázy semestrálnych prác dokáže aktivizovať študentov v kvalitatívne vyššej grafickej úrovni vlastných projekčných zadaní, minimalizuje sa úroveň chýb v oblasti sortimentálnej náplne projektov, technickej realizácie vytyčovacích a osadzovacích plánov, zvyšuje sa úroveň kreativity pri plánovaní bylinných spoločenstiev. Elektronický kurz nie je iba jednostranným aktivizačným nástrojom pre študentov, ale je tútorom vnímaný ako nástroj vzájomného vzdelávania sa (učiteľ – študent).

Literatúra

- [1] Hillová, D. (2011). Celoživotné vzdelávanie v študijnom programe ZAKA: Kurz návrhu bylinných výsadiel. Sborník príspevku z konferencie a súťaže eLearning 2011. Gaudeamus UHK, ISBN 978-80-7435-153-2
- [2] Medveďová, I. (2012). Skúsenosti s využívaním multimediálnych pomôcok vo vyučovaní biológie. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava, 44 s.

Kontakt

Ing. Dagmar Hillová, PhD.

E-mail: Dagmar.Hillova@uniag.sk

Katedra biotechniky zelene, FZKI SPU v Nitre

Recenzenti:

Ing. Juraj Fabuš, PhD., Žilinská univerzita v Žiline

Ing. Anna Ondrejková, Ekonomická univerzita v Bratislave

Doc. RNDr. Petra Poulová, Ph.D., Univerzita Hradec Králové